

Vaški apostol

Za "Ameriško Domovino" prestavlja M. U.

Videli bosti, ta vam bo dopadel! Kakršen je moj Tone — nak, nima ga para na svetu! Ure in ure jima je pripovedoval o svojem Antonu, tako da je pričel že v pravem pomenu besede biti Tone četrti v tej zvezi — ne pa kot enakopraven, pač pa kot častljiva osebnost, kakor neko višje, od sreče obdano bitje. Petrova ljubezen je obsevala odsotnega s tako gorjostjo ljubezni, da se je morala Elizabeta češče vpraševati: "Ali je res na svetu tak človek? Tak, ki je tako skozi in skozi dober? In ki ima vse, vse?" Pa tudi Marijana, ki se je morala razkošni Petrovi hvali češče smehljati, je pričela polagoma razmišljati o Tonetu, tako da je češče dejala: "Tvojega Toneta, tega bi pa že res kaj kmalu rada videla!"

Po vasi — ko so enkrat opazili, da ne pozna Peter Janez zvečer druge poti, nego ono k Marijani — so pričeli kmalu klepetati. Prvi so se smejali, drugi pa so psovali, ker pač niso mogli več za pol boglona-ja dobiti Petra Janeza za delo. Najprej so se vpraševali: "Kaj ga le, norca, vleče tja doli?" Potem so že govorili: "Saj je prav zares zacopran. Morebiti pa so mu kaj dale?" Zaključek pa je bil tak: "Je že lahko mogoče, da zna stara kaj več, kakor pa župo kuhat. Tujci! Človek nikdar ne ve, kakšni so. Od kje pa ste pravzaprav? Kje pa počnete tu pri nas? Najbrž so ju kje drugje naglani! Zakaj pa — nu, to si lahko vsakdo misli!" Tako so pričele tiste govorice o Marijani. Ko pa je v poletju toča potolkla ves oves — tedaj je šepetanje postalo pravcato kričanje. Ovsu vendar pusti naš ljubi Gospod Bog rasti! Tedaj vendar ne bo Bog svojega lastnega ovsu zopet v zemljo zabil?! Zato pa je moral peklenček napraviti neurje — ali pa kaka taka, ki mu pomaga, da dela škodo ljudem! Stara Mahovička — "ta črni" naj jo ima — je bila tudi "taka." In zadnjih pet let, odkar je ona umrla, ni bilo v dolini več hude toče. "Pač mora zopet biti kaka v naši sredi! Po njenem imenu pa tudi ni treba na dolgo vpraševati! Tujci niso še nikdar nič dobrega prinesli."

Ko je Peter Janez izvedel za te govorice, je občutil v svojem mozgu sunk in trepetanje, kakor ga občuti v svojem deblu drevo, ko se začne vihar. To pot prvič, odkar ga je evangelij ljubezni bil razsvetlil in prepočil njegove tri stote kakor luč jutro — to pot prvič je postal v svoji veri v ljudi zmeden. In bolelo ga je to, kakor da mu je kdo stopil v okovanji čevlji na srce. Pa je tudi to Peter prebolel. In smejal se je lahko in dejal: "I, no, ljudje so pač kakor otroci! Verujejo najneumnejše stvari! Samo povedati jim je treba!" Vsakogar, ki ga je srečal na cesti ali pa na polju, je prijel ter mu na prstih naštel vse dobre lastnosti matere Marijane in pa "ljubkost" Elizabete. In ko se je Marijana pritoževala nad neprijaznostjo sosedov, ko je postajala Elizabeta vedno bolj tiha, ju je tolažil: "Ljudje niso slabi... Nak, nak! Malo tako bolj trdo zraščeni so drug k drugemu, pač, to je že res! Pa bo že vse dobro — nikar ne skrbite... bom že jaz svoje napravil." In Peter Janez je pridigal na cesti poslanstvo svoje ljubezni, tako da mu je bil češče jezik truden. Edino, kar je s tem dosegel, je

bilo, da so postali ljudje, ki so se mu sedaj samo smejali, napram njemu grobi, da so izgubili potrpljenje z njim in hoteli imeti mir pred njim, ter so ga čedalje bolj poredko vdnjali. V dnevih, ko ni ničesar zaslužil, in ob katerih je zato delal pri Malarici, "ker ni imel baš slučajno nobenega drugega opravka," je počasi pojedel svoje male prihranke — pa da ni prišla jesen in z njo mladi Šumar domov, tedaj bi se bil pač Peter Janez bil vpridigal v kaj slabo zimo.

Ob prvem srečanju — tri dni po povratku je bilo, in Tone se je resnično veselil svidenja z "dobrim človekom" in njegovo "debelo glavico" — ob prvem srečanju pa se je moral mladi Šumar smejati, kakor se ni še nikdar smejal. V nenadnem napadu občutkov je stal Peter Janez pred njim, kakor konj, ki ne more več vleči težke preobloženega voza. In tako mu je stiskal roko, da bi bil Tone gotovo vpil bolečine, da se ni tako od srca smejal Peter Janez pa ga je le neprestano gledal, debele solze so mu tekale, a iz sebe ni mogel spraviti besedice. — Toneta, da, Toneta je zopet imel! Temu je smel verovati! Ta je bil njegov! V njem je bila ljubezen! — Tako je čutil Peter Janez. Ko pa je prišel do besede, bi bil pač najraje peljal Toneta takoj k Marijani. Tone pa, svojo mlado ljubezen v srcu in poroko po Veliki noči v glavi, je pač sedaj imel misli o drugih stvareh, kakor pa o obisku pri Marijani, o kateri je sedaj prvič v svojem življenju čul. Peter Janez pa ga ni izpustil — vsaj povedati mu mora vse. In kakor sta nekdanj kot solarčka posedala, tako sta sedaj sedela na plotu.

Zvečer je dejal Tone očetu: "Glejte, oče, storite mi ljubav pa najemite Petra Janeza za drvarja. Saj je dober delavec... meni pa se smili!"

Stari Šumar je zategnil obraz, kakor da je vgriznil v kislo jabolko. "Pukljastega apostola v hišo? Da se mi bodo ljudje smejali!"

"Prosim, oče!"

"Nu, da — radi mene!"

Tako je postal Peter Janez Šumarjev drvar. V svoje veselje — in v svojo žalost obenem. Kajti že takoj drugi dan — kot župan je bil Šumar dober politikar ter je hotel skriti Petra vsaj za nekaj časa ljudskim očem — že drugi dan je bilo treba odriniti pod hrib, v koč. Sedaj ni bilo Petra po cele tedne v vas. Tudi v hudi zimi ne. Le za prav velike praznike. In na ljubo Marijani in Elizabeti ni minil noben tak praznik, ne da bi Peter Janez govoril vaščanom na dušo, ne da bi čutil na svojem srcu okovanih čevljev.

Tedaj so se neke noči pobalili bili spravili nad Marijanin dimnik. Zadnjo nedeljo pa je Peter Janez poiskal fante v gostilni, da jim spregovori nekoliko o dobrem razumu ter da jim "v vsej dobroti" spregovori še kako besedo. In tedaj so ga vriskajoč in ukajoč premikali, ne da bi se bil niti najmanj branil — kajti "tisti ki bije, ne more imeti ljubezni, a tisti, ki ima ljubezen, ne sme biti!"

Pukljasti apostol je pričel postajati mučenec svoje lastne ljubezni.

Sedaj pa je prišla še "ta grda" stvar o hudiču, s katerim imate Marijana in Elizabeta "opraviti" — on sam pa je bil

vendar hudič, ki je krščanski Tonetov seženj zdrobil! "Tako delajo ljudje! Tako govorijo! Tako premalčijo dobro v slabo!"

In sedaj je še Tone postal eden onih, ki nimajo "resnične ljubezni"! Češče, ko je Peter Janez gori v gozdu podrl kako drevo, se je iz usmiljenja do padlega drevesa vprašal: "Tudi ono mora imeti svoje življenje... sicer gotovo ne bi rastlo. In pač mora občutiti dobri dež in gorko sonce!... Pa bolečino ravnotako? Kako mora biti ubogemu drevesu, kadar se zaseče sekira v njegov zdrav les?"

Sedaj je vedel tudi to! Saj je čutil to na lastnem telesu!

Obraz v potu, sopečih prs je prišel Peter Janez pred farovž ter potegnil zvonec.

6.

Kakor splašeno kričanje gosi, ki jo je preplašil lovec, tako se je oglašil v veliki farovski veži zastareli zvonec. Devica Katra, po mestno oblečena suhljasta oseba, kakih šestdesetih let in s trdim obrazom — obraz, kakršnega imajo stare ženske, ki niso postale žene, pač pa so vse svoje življenje in svojo mladost izgubile v delu — Katra je hotela baš nesti gospodu župniku popoldanski "kofetek" v pisarno. "Ježeš, Ježeš," je zavpila v strahu in jezi, "kdo pa vleče tako za zvonec?" Potem pa je godrnjala pred se: "Gotovo bo treba koga deti v sveto olje! Gospod pa lahko spet letajo naokoli... v nedeljo."

Kmetje pa so trdnega življenja: ne umrejo kar tako na hitro. Kofe pa se omrzne v petih minutah. Zato je tudi najprej nesla kavo v pisarno.

Pisarna je bila precej velika, zelo udobno, po starem načinu opremljena, vse povsod ob stenah omare s knjigami, nasičena tobakovnega dima, zakurjena, da se je človek v njej kar pričel potiti, pa tudi nekoliko temna, ker so bila mala obokana okna zastrta s težkimi platinenimi zavesami. Za belopogrben mizo je v spalni sukni ležal na zofi gospod Felician Vodnik. Medtem ko je vsled temice, ki je vladala v sobi, moral držati časopis, katerega je čital, skoro tik oči, je počivala porcelanasta pipa na tleh. Modrikast siv oblak dima je obdajal časopis in glavo, ki je bila za tem skrita. Ob kuharičinem vstopu je gospod Felician pobesil časopis ter pihnil v oblak, da ga nekoliko razžene. "Kdo pa je zvonil, Katra?"

"Najprej bodo spili svojo kavo, prečistili!" je odvrnila kuharica. Sumnjo, zakaj je nekdo zvonil, je zamočala, kajti vedela je iz izkušnje, da bi gospod Felician pozabil na najboljšo kavo, ako bi ga kak bolnik klical. "In kdo je tisti tep, ki tako ravna z zvonce?"

"Katra, Katra! Že zopet mi godrnjaš, kaj? Stopi raje in odpri vrata! Morebiti me kdo želi... pa še v sili."

"Naj spijsje kofe! Drugo se ne mudi tako!" Sedaj je zvonec zopet pozvonil še močnejše nego prej. "No, no, no, no!" je dejal župnik dobrodušno ter se skušal dvigniti. To pa ni bila lahka stvar. Kajti v zofi se je bila tekom let napravila velika udrtina, kjer se je dalo pač lepo ležati in počivati; vstati iz nje pa je bila druga "rihta" — za gospoda Felicianja bi bilo treba skoro škripec. Običajno mu je pomagala pri tem Katra. Sedaj pa je morala, razdražena vsled ponovnega zvonjenja, godrnjaje ven v vežo, da odpre vrata. Ko je uglekala na pragu Petra Janeza, ji je presenečenje najprej kar vzelo besedo. Da bi se predrznil tako vleči zvonec — tega si ne bi nikdar mogla misliti. "Kaj ti je treba, da delaš tak šunder... ti... ti po-

zročitelj vsega nemira v občini?!"

Tudi Peter Janez je tako sope, da ni mogel spraviti besedice iz sebe. Ker pa je Katra še vedno stala na pragu, jo je hotel kratkoma malo odriniti. Tedaj pa se je Katra stresla, resnici na ljubo povedano: tako malo v strahu vendarle — "Na, ti pa znaš maniro! Tu zunaj boš počakal. Najprej povem gospodu župniku, kdo je prišel."

Šla je v pisarno. Gospodu Felicianu se je medtem posrečilo, da se je postavil z lastnimi močmi na noge. "Katra," je karal nekoliko nejevoljno, ker je slišal, kaj je bila zunaj govorila, "kolikokrat ti bom moral še povedati, da ne bodi z ljudmi tako neprijazna! Zato sem pač tu, da se zatečejo k meni, kadar rabijo v sili tolažbe!"

"I, seveda, kadar so veseli, jih ni zraven!"

"Nu, da z veseljem že lahko vsakdo sam opravi, pri tem mu ni treba pomočnika!" Gospod Felician je položil blazino na mesto, kjer je bila v zofi vdrtina, ter zopet sedel. "Kdo pa je zunaj?"

"Tisti nemški nori Peter!" Katra je nalila skodelico.

"Tako? Tako? Dobri Peter Janez! Saj res, tega sem bil pozval k sebi! Le daj, naj vstopi!"

Katra je sladkala kavo. "Sedaj jim pa povem, gospod... sedaj naj le enkrat pustijo doma tisto svojo dobrohotnost, pa naj opero temu nespametnemu teličku glavo tako, kakor se prišika! Saj jim ne povzroča drugega, kakor škodo!" Katra je namreč smatrala Petrovo razpoloženje za pridiganje kot nekako proti njenemu gospodu naperjeno konkurenco. "Ako bo vsak tep na cesti pridigal sveto božjo besedo, zakaj naj bi potem še metali denar stran, da študirajo za gospoda? In kar se tako po cesti kriči, tudi nima več potem nobene veljave v cerkvi!... Naj mu le pošteno povedo!" Gospod Felician Vodnik je nagubančil čelo, kakor da ga nekaj boli. Vendar pa je molčal — kajti vedel je, da ne opravi Katri ničesar, kadar se ji je šlo zares — ali pa če si je samo domišljevala tako — za koristi farovža.

Katra je umaknila oblazinje-

V BLAG SPOMIN

prve obletnice smrti našega ljubljenega in nikdar pozabljene soproga in očeta

Ignac Luznar

ki je preminul in za vedno zatisnil svoje trudne oči dne 14. novembra, 1931, še vedno obkovan od svoje neutolažljive soproge in hčere.

Eno leto—dolga doba sedaj potekla je, a solza še nešteta zaliva nam srce. V žalosti in v veselju misli nam nazaj hite, ko skupaj smo živeli srečno, a zdaj počivata tukaj sam. V spominu nam ostane vedno, ljubi oče in soproga, v upanju, da bo nas združil enkrat skupaj ljubi Bog.

Zaluzjoči:

Mary Luznar, soproga, Mary, hči.

Cleveland, O., 14. nov., 1932.

ni naslanjač, ki je stal poleg mize, zato pa je prinesla od peči sem trinogno stolicco, "kmečki stol," kateremu niso mogle vsake jerhavke škoditi. Nato je stopila k vratom ter dejala v vežo: "Le! pridi, ti!"

Peter Janez se je prikazal pri vratih. Glavo je moral skloniti, predno je vstopil. Ko pa je videl prijazni pogled, s katerim ga je gledal gospod Felician, se je pomiril in pričel tudi mirneje dihati. "Hvaljen bodi Jezus Kristus, gospod župnik!" Peter Janez se je prekrizal, kajti njemu je veljal tudi farovž tako za pol cerkve.

Prečistiti je potegnil krepko iz pipe ter mu namignil z roko. "Tako, Peterček! Lepo, da si prišel! Le sedi semkaj k meni... Ti, Katra, pa stopi in prinesi še eno skodelico, saj bo tudi Peterček rad pil!"

"Na, na... na, na," je jecal Peter. "Samo govoril bi rad... samo govoril bi rad malo."

Katra pa je izjavila: "Za dva ne bo zadosti," ter odšla iz be.

Zopet je gospod Felician nagubančil čelo. "Pridi, Peterček, sedi semkaj k meni."

Ponižno se je zrinil Peter od strani na stol. Ta otežitev s tremi stoti pa je skočila uboge-

Michael Casserman
18700 Shawnee Ave.
PLUMBING & HEATING
KENmore 3877

mu stolu v noge. Krknil je in že je sedel Peter Janez poleg polomljenega stola na tleh. Kar bled je bil, ko se je pobral. "Nikar naj mi ne zamerijo, gospod župnik... povsod moram povzročati nesrečo..."

Katra, ki je čula ropot, je planila skozi vrata. Najhušji strah jo je vsekakor minil, ko je videla, kako se prečistiti smeje. Ko pa je ugledala, kaj je Peter Janez napravil s stolom, je postala v obraz temno-rdeča. Gospod Felician pa ji je ploho takoj zaprl, rekoči: "Pravi ti stori! Ko bi bila pustila oblazinjenega na svojem mestu — ta bi vzdržal!"

Tiho je odnesla Katra ostanke stola iz izbe. Pri tem pa je

JOSEPH J. OGRIN
ODVETNIK
401 Engineers Bldg.
Main 4128
Zvečer:
15621 Waterloo Rd.
Kenmore 1694

Model A (tudi model B) Maytag, najboljši pralni stroj, z velikim, četveroglatim čebrom iz aluminija in slavnim Maytag roller iz žemalcem vode. ZNIZAN
\$26.00

pustila vrata le priprta. Gospod Felician je to opazil in se je namuznil. Nato je sam postavil pred Petra "oblazinjenega." "Tako, Peterček, ta se ne bo podal!" (Dalje prihodnjič.)

Aug. Kollander Co.
(poprej Mihelich Co.)
6419 St. Clair Ave.
v Slovenskem Narodnem Domu
PRODAJA parobrodne listke za vse prekmorske parnike;
POSILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah;
IZDELUJE vsakovrstne notarske listine, kakor: izjave, kupne pogodbe, pooblastila in testamente.
CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA, POSLUŽITE SE TEGA SLOVENSKEGA PODJETJA

Dr. A. L. Garbas
SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK
6411 St. Clair Ave.
v Slov. Nar. Domu soba št. 10
Tel. Henderson 0919

MANDEL HARDWARE
15704 Waterloo Rd.
KENmore 1282

VESELICA

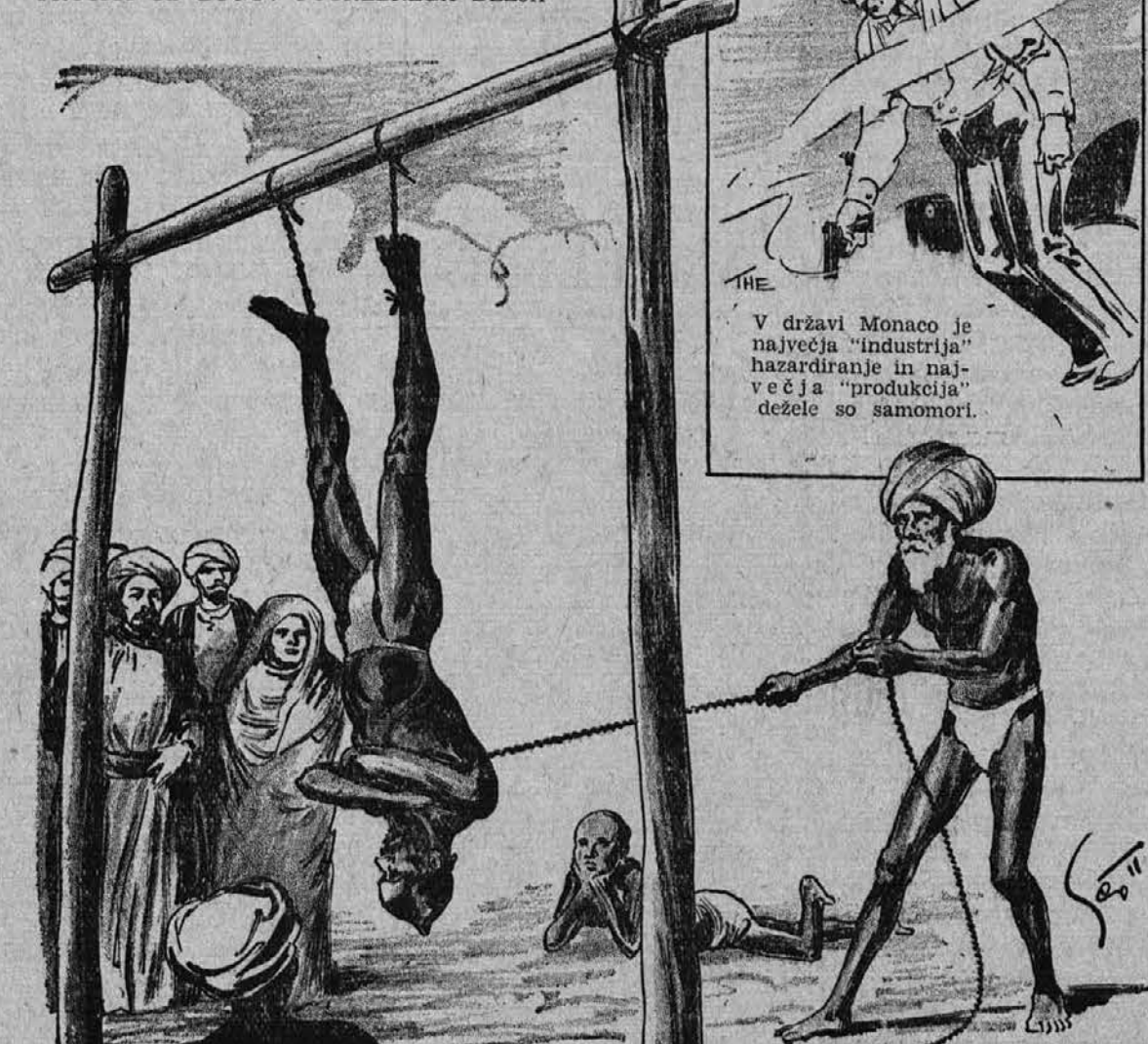
bo popolen uspeh, ako jo oglašate v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Društva imajo izjemne cene na oglasih!

ALI VESTE? R. J. Scott

NA TA NAČIN INDIJSKI ČARODEJ SKUŠA IZPROSITI OD BOGOV POTREBNEGA DEŽJA

V državi Monaco je največja "industrija" hazardiranja in največja "produkcija" dežele so samomori.